

Sygn. akt I C 1431/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2014 r.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Agnieszka Wiercińska – Bałaga

Protokolant Renata Bleichert

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2014 r.

w Z.

sprawy z powództwa J. C.

przeciwko (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 77 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

Sygn. akt I C 1431/14

UZASADNIENIE

Powódka J. C. domagała się w pozwie skierowanym przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B. pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci prawomocnego wyroku z dnia 24 marca 2011 r. Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej wydanego w sprawie sygn. akt XC-upr 786/10 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności.

W uzasadnieniu swojego pozwu powódka przytoczyła, iż wyrokiem w sprawie XC-upr 786/10 Sąd Rejonowy w Bielsko Białej z dnia 24 marca 2011 r. zasądził solidarnie od niej i R. C. (1) na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. kwotę 2915,18 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25 lutego 2010 r., do dnia zapłaty oraz kosztami procesu w kwocie 700 zł, a w wyniku prowadzonej egzekucji przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Krasnymstawie J. I. w sprawie sygn. akt Km (...) na podstawie wyżej wskazanego wyroku zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z wynagrodzenia za pracę J. C. należność została wyegzekwowana w całości, co zostało potwierdzone zarządzeniem komornika z dnia 17 września 2013r. Dalej powódka przytoczyła w dniu 23 kwietnia 2014 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu K. B. w sprawie Km(...) wszczął egzekucję również na podstawie przedmiotowego wyroku z dnia 24 marca 2011 r. wydanego w sprawie XC-upr 786/10 Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej celem zaspokojenia należności: głównej w kwocie 156,99 zł, odsetek do dnia 8 kwietnia 2014 r. w kwocie 11,35 zł, kosztów klauzuli w kwocie 66 zł, opłaty egzekucyjnej w kwocie 159,60 zł i wydatków w kwocie 16,05 zł, w związku z czym powództwo jest konieczne i uzasadnione, skoro zobowiązanie zostało już w całości spłacone.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powódki na jej rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zarzuciła, iż po wytoczeniu niniejszego powództwa Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu K. wyegzekwował w toku postępowania egzekucyjnego KM (...) w całości wierzytelność dochodzoną przez pozwaną w oparciu o tytuł wykonawczy w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej z dnia 24 marca 2011 r. sygn. akt XC upr 786/10, w wysokości określonej w zajęciu wynagrodzenia za pracę i zasiłku chorobowego i wezwaniu do dokonywania potrąceń z dnia 8 kwietnia 2014 r., a postępowanie egzekucyjne umorzył postanowieniem z dnia 7 lipca 2014 r., pozostawiając tytuł wykonawczy w aktach sprawy. Strona powodowa podniosła, że nie jest dopuszczalne prowadzenie powództwa przeciwegzekucyjnego w odniesieniu do tytułu wykonawczego w zakresie stwierdzonej nim wierzytelności i już wyegzekwowanej, w związku z czym niniejsze powództwo winno podlegać oddaleniu. Na marginesie powódka przytoczyła, że Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Zamościu z siedzibą w Krasnymstawie J. I. nie wyegzekwował pełnej kwoty zobowiązania wynikającego z tytułu wykonawczego wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej, albowiem egzekucję przeprowadziła zgodnie z wnioskiem i ograniczeniem egzekucji przez wierzyciela o określone w załączniku do wniosku egzekucyjnego kwoty, w związku z czym po wyegzekwowaniu żądanej kwoty komornik zwrócił tytuł wykonawczy wierzycielowi, natomiast powód jako wierzyciel po odnotowaniu niedopłaty w zobowiązaniu objętym wyrokiem w sprawie XC upr. 786/10 Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej ponownie wszczął egzekucję przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu K. B. celem wyegzekwowania pozostałej kwoty niespłaconej wierzytelności. Powódka wyjaśniła, że wyegzekwowanego przez wierzyciela w toku postępowania egzekucyjnego należności nie przekraczają zobowiązania wynikającego z tytułu wykonawczego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej w sprawie o sygn. akt XC-upr 786/10 prawomocnym wyrokiem z dnia 24 marca 2011 r. zaopatrzoną w dniu 23 września 2011 r. w klauzulę wykonalności zasądził solidarnie od pozwanych J. C. i R. C. (1) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. kwotę 2915,18 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25 lutego 2010 r. do dnia zapłaty oraz koszty procesu w kwocie 700 zł.

(dowód: akta Sądu Rejonowego w Bielsku – Białej sygn. akt XC-upr 786/10, w szczególności wyrok z dnia 24 marca 2011 r. k 103).

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Zamościu z siedzibą w Krasnymstawie w sprawie sygn. akt KM (...) prowadził egzekucję z wniosku wierzyciela (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. przeciwko J. C. i R. C. (2) na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej z dnia 24 marca 2011 r. w sprawie XC-upr 786/10 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 23 września 2011 r. egzekwując od dłużnika na rzecz wierzyciela kwotę 4093,51 zł, przy zaliczaniu każdorazowo wpłat w pierwszej kolejności na koszty, następnie na odsetki, a ostatecznie na należność główną. Ostatecznie komornik zwrócił wierzycielowi tytuł wykonawczy.

(dowód: akta Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zamościu z siedzibą K. J. I. sygn. akt Km(...)).

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. na podstawie tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej w sprawie XC-upr 786/10 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności ponownie złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, a Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu K. B. w postępowaniu egzekucyjnym Km (...) wyegzekwował od dłużników R. C. (1) i J. C. na rzecz wierzyciela kwotę 235,39 zł, po czym zakończył postępowanie egzekucyjne z pozostawieniem tytułu wykonawczego w aktach sprawy.

(dowód: akta Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu K. B. sygn. akt Km (...)).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 840§ 1 pkt 2 kpc dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo jego ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie

sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Przepis ten stwarza podstawę do zwalczania tytułu wykonawczego w przypadku, gdy już po powstaniu tytułu egzekucyjnego zaszły zdarzenia prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania lub wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane. W oparciu o regulacje materialnoprawne w literaturze rozróżnia się zdarzenia zależne od woli stron (np. spełnienie świadczenia, potrącenie) oraz niezależne od woli stron (m.in. przedawnienie roszczenia, niemożność świadczenia wskutek okoliczności, za które dłużnik nie odpowiada). W doktrynie podkreśla się, że celem powództwa opozycyjnego z art. 840 kpc jest pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo jego ograniczenie i jako środek merytorycznej obrony dłużnika, pozwala na zakwestionowanie wykonalności tytułu wykonawczego w drodze badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tym tytułem i w konsekwencji musi być oparte na przyczynach materialnoprawnych - podstawach wymienionych w punktach 1-3 omawianego przepisu (por. uchwała SN z dnia 14 października 1993 r, III CZP 141/93, OSNC 1994, nr 5, poz. 102; uchwała SN z dnia 30 lipca 1974 r, III CZP 44/74, OSNC 1975, nr 5, poz. 78. uchwała SN z dnia 17 kwietnia 1985 r, III CZP 14/85, OSNC 1985, nr 12, poz. 192; wyrok SN z dnia 21 lipca 1972 r, II CR 193/72, OSNC 1973, nr 4, poz. 68; postanowienie SN z dnia 24 sierpnia 1973 r, II PZ 34/73, Lex, nr 7295; postanowienie SN z dnia 18 marca 1971 r, I CZ 110/70, Lex, nr 6896). Omawiany przepis w odniesieniu do orzeczeń sądowych wprowadza prekluzję co do zdarzeń zaszłych przed zamknięciem rozprawy, a zatem zanim jeszcze takie orzeczenie formalnie zostało wydane.

Powództwo opozycyjne z art. 840 może być wytoczone dopiero po nadaniu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, nawet jeżeli nie doszło jeszcze do wszczęcia egzekucji. Dłużnik traci zaś prawo do wytoczenia takiego powództwa z chwilą wyegzekwowania przez wierzyciela świadczenia objętego tytułem wykonawczym, gdyż w takim przypadku wygasa wykonalność wykonanego w całości tytułu wykonawczego i tym samym nie jest możliwe jego wykonanie. Pogląd ten jest prezentowany zarówno w doktrynie jak i w orzecznictwie. Stanowisko to wydaje się oczywiste, jeśli zważyć, że powództwo przeciwegzekucyjne skierowane jest na pozbawienie lub ograniczenie wykonalności tytułu wykonawczego. Może więc być realizowane tylko pod warunkiem, że istnieje potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego. Wytoczenie powództwa przeciwegzekucyjnego dopuszczalne jest zatem tylko do czasu dopóki istnieje możliwość prowadzenia egzekucji, co oznacza, iż nie jest dopuszczalne skorzystanie z tej drogi obrony swoich praw przez dłużnika, gdy tytuł wykonawczy został w pełni zrealizowany w drodze egzekucji, co nie odbiera mu możliwości poszukiwania sądowej ochrony jego praw w odrębnym postępowaniu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2002 r., I PKN 197/01, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1988 r. I CR 255/88, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 1978 r., III CRN 310/77, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 1997 r., III CKN 41/97, wyrok Sądu Najwyższego z 14 maja 2010 r., II CSK 592/09, wyrok Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 13 marca 2014 r. sygn. akt II Ca 2/14, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 stycznia 2014 r. sygn. akt VI ACa 688/13). Z powyższego wynika, że nie jest dopuszczalne prowadzenie powództwa przeciwegzekucyjnego w odniesieniu do tytułu wykonawczego w zakresie, w jakim stwierdzona nim wierzytelność została już wyegzekwowana. Skutkiem częściowego wyegzekwowania należności jest bowiem wygaśnięcie w tym zakresie wierzytelności wynikającej z tytułu wykonawczego, a zatem powództwo przeciwegzekucyjne staje się w tym zakresie bezprzedmiotowe.

Podzielając ten pogląd, w okolicznościach rozpoznawanej sprawy przyjąć należało, iż dopuszczalność wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego nie istniała. Postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie tytułu wykonawczego w postaci orzeczenia Sądu Rejonowego Bielsku-Białej wydanego w dniu 24 marca 2011 r. w sprawie XC-upr 786/10 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 23 września 2011 r. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu K. B. w sprawie Km (...) zostało zakończone wobec wyegzekwowania w całości roszczenia objętego tym tytułem. Dla powyższej oceny bez znaczenia było na jakim etapie było postępowanie egzekucyjne w dacie wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego, albowiem z powództwem tym można wystąpić po nadaniu klauzuli wykonalności, a przed wygaśnięciem wykonalności tytułu wykonawczego przez zupełne zaspokojenie roszczenia w drodze egzekucji, przy czym zasadność powództwa z art. 840 kpc o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości ocenia się według stanu rzeczy w chwili orzekania (tak: Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 30

marca 1976, III CZP 18/76). Zasadę dotyczącą czasu orzekania reguluje art. 316 kpc. Jeśli bowiem dłużnik traci prawo do wytoczenia powództwa z art. 840 kpc z chwilą wyegzekwowania świadczenia objętego tytułem wykonawczym, to merytoryczne badanie zasadności powództwa (w tym ocena zasadności zarzutu spełnienia zobowiązania) jest w tym przypadku nie tylko zbędne, ale i niedopuszczalne.

W konsekwencji powyższego, nie było dopuszczalne uwzględnienie powództwa w odniesieniu do tytułu wykonawczego, który został już w całości zrealizowany, a kwota nim objęta wyegzekwowana, a wobec tego powództwo podlegało oddaleniu, bez badania istnienia podstaw faktycznych, w oparciu o które należność ta została wyegzekwowana.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98§1 i 3 kpc zasądając je w kwocie 77 zł na rzecz strony pozwanej, uwzględniając przy tym opłatę od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz wynagrodzenie adwokata w kwocie 60 zł ustalonego na podstawie §6 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. jedn. Dz.U. z 2013 r. poz.461).